

Lesson 96

Binalik #4

Isa AlMasi, “Ubus ne!”

Yahiya 19, Hibrani 10

Assalamu alaikum me' bagayku mapakalehin. Tiya' ku katakdilan we' Tuhanin magaka-aka si ka'am. Iye Tuhan po'on kasanyanganin. Kabaya'annen, we' kēmon me' a'ahin tasabutde duk maglilla' nuhut lān bakas minemesnen, supaya a'ahin makajari kinimmatan bentel we' ne duk supaya siye sinakup dem kasanyanganne te'edin salama-lama. Sinna kami we' makajari kami magpakale balik si ka'am ellew inin programabi inēnan “*Lānin duk a'ahin manjari bentel si matahan Tuhan*”.

Bakas magbalik ne kite bi dem tellu lesson dehellu amban inin si lapal me' kanabihanin. Ellew inin **tambuste ne magbalik si me' lesson dehelluhin**. Lessonte ellew inin inēnan: “**Ubus ne!**”

Bakas takitete bi ne we' bahagi' Tuhanin Kitabin **duwe bahagi' importante**, Pagjanji'an Tagna'in duk Pagjanji'an Ba'ahuhin. **Pagjanji'an Tagna'in** bahagi' tagna' dem Kitabin. Sinakup diyalemnen Kitab Tawrat, Kitab Jabur duk Me' Sulat Kanabihanin. Dem bahagi' tagna' dem Kitabin bakas takitete bi ne we' kapapu'anten bi Apu' Adam, ga' nuhut panganda'akan Tuhanin, hangkan tabo'o we' ne kēmon tubu'annen pī dem pagbaya'an Nakura' Seyitanin. Saguwa' ta'ayate ne isab we' bakas nanggung Tuhanin we' papitune iyan si me' tubu'an Apu' Adamin Manimbul mabalakatanin supaya lekkatne me' makahagad si iyehin duk bo'one siye balik dem pagbaya'an Tuhanin. Pananggung mahāp inin importante dem Pagjanji'an Tagna'in.

Tapene' we' Tuhanin Nabi Ibrahim **supaya manjari palanunen** sabab papitu Manimbulin. Bahi' ne Nabi Ibrahim pamene' Tuhan iyehin duk pa'inne si iye, “*Pa'ekkaku tubu'nun duk hinangku siye bangsa hadje.... Duk sababnu, iledjiki'an du isab kēmon bangsa dem dunyahin.*” (Panagna'an 12:2,3) Manjari, takitete we' hinang Tuhanin Nabi Ibrahim kapapu'an bangsa Isra'elin. Si bangsa iyan hep pangurung Tuhanin Me' Sulat Kanabihanin. Dem de ngibu duk lime hatas tahun pinapī we' Tuhanin si bangsa Isra'el lapalnen. Ekka a'a magseddili-seddili pamapīhanne dem pikilande lapalnen, tagna' pu si Nabi Musa taman Nabi Yahiya.

Palabey amban me' nabi inin pina'inan we' Tuhanin me' tubu'an Apu' Adamin sabab addatde mala'atin duk pakata'une si siye we' pitu iyan Mangalekkat mabentelin mu'usan laha'nen supaya bayedanne utang duseden.

Bakas takitete du, dem Pagjanji'an Tagna' bakas pangurung Tuhan si me' a'a madusehanin, niya' subey hayep sinumbali' hinang kurban. Pa'inne we' “bang ga' niya' laha' bu'us ga'i inampun dusehin – pegge' **tumbas dusehin kamatey!**” Kemuwe tagna' a'ahin magkurban siye, saguwa' kurban hayepin ga'i makapuwase duse a'ahin, pegge' magseddili hep **halga' hayepin duk halga' manusiya'**. Upama, bang niya' buwa'-buwa'ku awutu, makajari ke ku pi si a'a magdagang awutuhin duk pasambi'anku buwa'-buwa'kun duk awutu te'ed – kaw awutu Mercedes? Bugtu' ga'i makajari! We'ey ga'i? Pegge' halga' awutu buwa'-buwa'kun ga'i du sali' duk halga' awutu te'ed! Arak du isab sa miya'an me' kurban hayep dina'ak we' Tuhan masaley. Pegge' magseddili te'ed halga' hayepin duk halga' manusiya', ga'i du kurban hayepin makapuwase duse. Bakas takitete ne we' kurban hayepin, umbaga'an hadja taman waktu bang papitu Tuhanin ne kurban te'edin, hātinen Mangalekkat Mabentelin mam'o'o Pagjanji'an Ba'ahu mapituhin. Me' kurban hayepin kuwe' bentuk debbunanne hadja dahu' me' dusehin; ga'i du makapuwase duse te'ed.

Bahagi' kaduwene dem Kitabin inēnan **Pagjanji'an Ba'ahu** atawa Kitab Injil. Inakahan kite bi diyalemne sabab pagjanji'an pangurung Tuhan si manusiya'in palabey amban laha' Mangalekkat mapitu amban surga'in. Dem Pagjanji'an Ba'ahuhin, hātinen Kitab Injilin, istori sabab si **Isa** Mangalekkatin; iye hep **manumanan umbaga'an kēmon kurban hayepin** pag bu'usanne laha'nen diyata' olom supaya tasangkate bi pangampun duseten bi. Ine jānnen hangkan Mangalekkatin subey pitu amban surga'? Iye hadja jānnen pegge' kēmon tubu'an Apu' Adamin magduwa' duse. **A'a madusehanin ga'i makajari ngalekkat a'a dusehan sinduwehin**. Upama, bang niya' dende maglutu poga isihan bohe', makajari ke isab lutune poga sawe'nen? Ga'i du. Arak du isab sa miya'an a'a madusehanin, ga'i makajari tanggunganne pangalegga duse a'a madusehan sinduwehin. Saguwa' Mangalekkatin, si Isa AlMasi, pinapitu we' Tuhanin, ga' niya' duwa'ne duse, pegge' Anak Tuhanin iye duk sutsi iye, iye Lapal Tuhanin magdembuwa' duk Tuhan tagna' pinapanjari dunyahin. Inanakan iye we' budjang. Hangkan niya' baranne kuwe' kitehin bi, saguwa' ga' niya' disaline dusehan. Ga' niya' duwa'anne duse. Hangkan makajari pinatanggung diyata'ne we' Tuhanin duseten bi kēmon. Si Isa Masutsihin matey sabab duseten bi ganti'te bi. Ubus, puwas tellum bahangi ellum iye amban kamateyenne supaya kite bi ka'urunganne umul ba'ahu. Tada'ag we' ne kamateyin, kubulin, Nakura' Seyitanin duk dusehin!

Kēmon kite bi inanakan kuwe' dalil dem lowang duse malalemin, duk ga' niya' makajari ngalekkat kite bi, luwal hadja AlMasi mapitu amban surga'in. Bang kew ngandel si iye, belutanne kew iyan amban dem lowang duse malalemin. Pitu iye amban surga' supaya timbulne me' manusiya'in amban duseden. Bu kuwe'itu, balik iye pī hap surga' pasellet si kēmon makahagad si iyehin. Iye pina'in dem Kitabin, pa'inne:

“Dambuwa' du hadja Tuhanin duk dambuwa' du isab hadja mapasellet si Tuhan duk manusiya'in magpahāp siye, iye si Isa AlMasi pagkasite bi manusiya'. Paglilla'ne umulnen duk pinaganti' we' ne dinen supaya manusiya'in ga'i legga Tuhanin sabab duseden!” (1 Timoteo 2:5,6) *“Si Isa mattan Imam Nakura'te bi si Tuhanin. Matalep iye nabangan kite bi pegge' sutsi iye. Ga' niya' dusene atawa salla'ne. Pinaseddili iye amban me' manusiya' madusehanin....Pag ubus hinangnen supaya ta'ampun duse manusiya'in, manjari hap pī iye si surga' duk ningkolo' iye si kanawanan Tuhan Tamanan Mabalakatanin!”* (Hibrani 7:26; 1:3)

Bakas takalete bi ne dem Kitab Injil, we patu'u Isa AlMasi si dunyahin, sinduwe me' a'ahin kahagad si iye. Me' a'a mangilale iyehin bang sine te'ed si Isa, sinna te'ed siye. Kata'uhande we' dem ibuhan tahun magmahalayak me' nabihin we' pitu iyan AlMasihin; bu kuwe'itu takitede ne iye duk di matade! Takalete we' sinduwe me' tindeg si Isahin pihade usbaden duk bagayden duk akahande siye, pa'inde, **“Takasuwa' kami ne AlMasihin!....Takasuwa' kami ne a'a bakas inaka si Musa dem Kitab Tawratin duk inaka isab we' me' kanabi-nabihanin dem sulatden!”** (Yahiya 1:41,45)

Saguwa' keyimanne, me' a'a ma'ekkahin masa ka'ellum si Isahin ga' kata'uhande bang sine te'ed iye. Hangkan pina'in dem Kitab:

“Kemuwe ewwalley Lapalin duk Tuhanin dambuwa' du....Palahil Lapalin tu'u si dunya tege baran manusiya' duk patenna' diyaleman manusiya'.....Danta'in ninag dem kalindeman duk danta'in ga'i te'ed tapalem we' lindemin....Bisan ne Lapalin tu'u si dunya duk pinapanjari hep we' ne dunyahin, ga' du Lapalin takilale we' me' a'a si dunyahin. Pitu iye si lahatne, saguwa' ga' iye tinayima' we' bangsanen!” (Yahiya 1:2,14,5,10,11)

Bakas takitete bi we' ekka me' a'ahin takitede me' tanda' duk hinangan meke'ulali' tahinang we' AlMasihin. Tada'ag we' si Isa bayu'-bayu'an sakihin, tada'ag isab we' ne baliyu mabasagin, me' seyitanin, dusehin duk kamateyin, saguwa' me' ekkahin masi iye ga' takilalede bang sine si Isa pegge' kuwe' pinessekan pikilanden we' Nakura' Seyitanin. A'a mabanessin antande iye duk magsōngad pī si iye, saguwa'

ga' te'ed kata'uhande bang sine iye! Kinimmatanden we' kuwe' nabi sinduwehin hadja iye, ga' kahagadde we' di Tuhanin ne mapatenna' diyalemnen.

Bang me' nakura' āgama me' Yahudihin, bakas takitete bi ne we' teyikutande du si Isa. Kimbūhande iye duk ujudnen papateyde iye dina'ak ilansang diyata' olom! Saguwa' iye du gara' Tuhanin kemuwe tagna'; kamatey AlMasi diyata' olomin magtewwa' du duk **palanune masutsihin** bakas minahalayakne andang palabey amban me' nabinen. Hangkan missā si Isa sangem miya'an paniggew iye we' me' imamin supaya iye papateyde. Missā si Isa pu si Petros, iye mamabaya' mangelligan si Isahin, pa'inne, *“Ga'i ke kata'uhannu we' bang ku māku tabang si Samaku Tuhanin, magtawus ku pabo'ohanne ibuhan mala'ikatnen? Saguwa' bang ku māku tabang ga'i tuman bissā Tuhan dem kitabin we' kēmon inin subey umantag.”* (Mateo 26:53,54)

Kata'uhan si Isa bang we'ey iye pitu si dunya. Pitu iye supaya pangurungne umulnen, hātinen supaya bu'usanne laha'nen para si kahāpan me' madusehanin, sa bakas pina'al we' me' nabihin masaley pe. Pitu iye supaya katumanan we' ne umbaga'an kurban bili-bili Ibrahimin duk kēmon kurban hayep sinduwehin. Ta'essebbi ke bissā si Isa katambusan diyata' olomin, ubus bu sōnganne niyawanen si Tuhan? Awe', pina'in dem Kitab we' missā si Isa papales, pa'inne, *“Ubus ne!”*, ubus bu bekkat ne napasnen. Pag matey iye, garet semmek subuk hinang ellig dem langgal mahadjehin. Garet paduwe amban diyata' ngeregse' diyawa'. (Yahiya 19:30; Markus 15:37,38) Ine jānnen hangkan missā si Isa, pa'inne, *“Ubus ne!”*? Duk ine jānnen hangkan garet paduwe semmek subuk hinang ellig dem langgal mahadjehin, hātinen semmek pangellig Lugal Tamanan Masutsihin? La'i hep si Lugal Tamanan Masutsihin pisikande laha' kurban hayepin pangadebbun duse. Ginaret hep paduwe semmek miya'an we' Tuhanin, duk missā si Isa, pa'inne, *“Ubus ne!”* supaya kēmon a'a makajari kata'uhande we' sabab **laha' si Isahin, ampun Tuhanin** duse me' manusiya'in duk urunganne siye kapatut patenna' si harapan Tuhan masutsihin salama-lama!

Sabab kamateynen, tinumanan we' Panuhutanin Isa AlMasi bissā me' kanabihanin duk tinumanan umbaga'an kurban hayepin. Duk bakas kitete bi ne we' ka'ellumne balikin katellu ellewnen, pureba pasti' ne iyan we' teyima' Tuhanin kurbannen, duk kurbannen **sarang ne panumbas** dusehin salama-lama! Isa AlMasi hep kurban ga' niya' salla'-salla'nen pangurung Tuhanin me' a'a si dunyahin, supaya kēmon makahagad si iyehin ga'i pasape' amban Tuhan seguwa' ellum salama-lama!

Manjari, sōng ubus ne pagistadite bi magbalik dem lapal me' kanabihanin. Pakale ko' ka'am si me' ayat sinduwe malalem duk mahāp

amban dem Lapal Tuhanin sabab kurban katambusanin duk mangga' niya' salla'-salla'ne sinōngan we' Isa AlMasi pamu'usne laha'ne diyata' olomin supaya puwasanne dusehin. Pina'in dem Kitab:

(Hibrani 10) ¹ Sara' pinangurung we' Tuhan si me' Yahudi awwalley, kuwe' *lingew hadja. Iye asal mato'ohin me' bayu'-bayu'an mahāp bino'o we' Almasi papitune si dunyahin.* Pa'in sara'in hep we' subey tahun-tahun ga' tamanan pagkurban si Tuhanin saguwa' me' kurban inin ga'i du makapabentel atey a'a magsambahayang si Tuhanin. ² Pegge' bang me' a'a magsambahayang si Tuhanin sutsi te'ed amban me' duseden sabab pagkurbanen, ga'i ne si' siye luwal magpikil we' niya' pe dusede, duk ga'i ne si' siye subey magkurban balik. ³ Saguwa' tahun-tahun masi du siye magkurban duk inin ma'esseban siye we' niya' pe dusede. ⁴ Pegge' laha' me' sapi'in duk me' kambingin ga'i du hep maka'an duse manusiya'in.

⁵ Iye hep inin jānnen hangkan Almasi, sakali' iye sōng pitu si dunya magpa'in si Tuhan, pa'inne, “Duma'in kinabaya'annun me' kurban duk me' pangurung me' a'ahin. Saguwa' pinanyapan ku we' nu baran. ⁶ Ga'i kew kasulutan si kurban tibu'ukan hayep ineggas duk kurban pangānan duse.” ⁷ Ubus pa'in Almasi pe si Tuhanin, “O Tuhan, tiya' ne ku tu'u ngahinang kinabaya'annun kuwe' tasulat dem kitab sabab akuhin.”..... ⁹ Manjari pa'inne pe, “O Tuhan, tiya' ne ku tu'u ngahinang kinabaya'annun.” Hangkan hinangan pagkurban me' hayepin ginanti'an ne, duk Almasi pangaganti' iyehin. ¹⁰ Duk pegge' tahinang ne we' Isa Almasi kinabaya'an Tuhan pinahinang si iyehin, hangkan sutsi ne kite bi kēmon amban duseten bi sabab pagkurbanne mintedde hadja di barannen pamuwas duse me' a'ahin kēmon.

¹¹ Me' imam Yahudihin kahaba' ellew la'i siye si langgal ngahinang pinasuku' si siyehin duk daran binalik-balik pagkurbanen. Saguwa' kurbande inin ga'i du maka'an duse. ¹² Saguwa' Almasi mintedde hadja paglilla'ne barannen hinang kurban pamuwas duse manusiya'in. Duk hininangne miya'an bali te'ed salama-lama. Pag ubus inin hinangne, ningkolo' iye si kanawan Tuhanin, lugal tamanan mabangsahanin. ¹³ Duk kuwe'itu la'i iye ngagad-ngagad samanta'an ga' pe tada'ag we' Tuhanin kēmon bantanen duk dalil papine siye diyawa' pat bettis Almasi. ¹⁴ Almasi, mintedde du hadja paglilla'ne barannen si Tuhan duk sabab inin sutsi ne me' a'anen duk bentel ne te'ed siye salama-lama. ¹⁵ Kata'uhante bi we' to'o inin pegge' Niyawa Sutsihin, niya' bakas pinasulat we' ne dem kitab, pina'in, ¹⁶ “Iye inin janji'ku si me' a'akun si pasōngan, pa'in Tuhanin: Papiku me' sara'kun dem ateyde duk dalil sulatku dem pikilande.” ¹⁷ Manjari pa'inne pe,

“Ga'i ne te'ed esseb-essebku me' duseden duk me' hinangande mala'atin.”¹⁸ Hangkan ga'i ne subey magkurban pangānan duse pegge' ta'ampun ne du kēmon dusehin.

¹⁹ Hangkan hep me' kapungtina'ihanku, luhaya ne kite bi pī dem Lugal Tamanan Masutsihin **sabab kamatey Almasihin**. Hātinē, makajari ne kite bi pī si pana'anān Tuhanin pegge' bakas matey Almasi muwasan duseten bi.²⁰ Sakali' paglilla'ne barannen pinapatey, ngaluka iye lān ba'ahu supaya kite bi taga umul ga' tamanan. Barannen dalil semmek dem langgal mangelligan bilik pala'ihan Tuhanin saguwa' kuwe'itu dalil garet ne ellig bilik miya'an sabab bakas pinaglilla' we' ne baranne miya'an.²¹ Duk kuwe'itu niya' ne Imam Nakura'te bi bangsahan magbaya' si kite bi, me' a'a Tuhanin.²² Hangkan hep subey kite bi patapit si Tuhan, **ateyten bi dambūs-būs duk sandelte bi si iyehin basag .....**²³ Subey te'ed pahagette bi pangase-ngasete bi si Tuhanin pegge' kata'uhante bi we' Tuhanin kapangandelan duk asal tumananne janji'nen.²⁴ Subey pikilte bi sawe'ten bi. Subey siye tabangante bi duk pakitehante bi si siye lasaten bi supaya isab siye ta'u makitehan lasaden si sawe'den duk maghinang hāp du siye.....²⁶ Pegge' bang kata'uhante ne tolo' mabennalin bu pagtu'urante pe magduse, na, ga' ne te'ed niya' kurban tayima' Tuhanin maka'anān duseten bi pe.²⁷ Me' a'a sa iyan ga' niya' ase-asede si pasōngan luwal magtalew ngagadan hukuman pinatekka Tuhan si siyehin duk ebbut mapanas pamaka'at Tuhan si me' manguntarahan iyehin.²⁸ Masa awwalley sine-sine ga'i ngaddatan sara' pangurung Tuhan pu si Musahin, bang niya' duwangan atawa tellungan naksi' we' asal ga'i addatanne sara' miya'an, ga'i iye ka'ase'an saguwa' pinapatey iye.²⁹ Na, **pasōng pe te'ed pangalegga a'ahin bang diyawa'anne Isa Almasi, Anak Tuhanin**, duk ga'i kimmatanne mahalga' laha' Almasihin bu sabab janji' Tuhan ba'ahuhin laha' Almasihin hep manutsi iyehin amban dusenen. Duk si hinanganne inin, kuwe' pa'iya'ne Niyawa Sutsihin, iye mamalasa duk ma'ase' si kitehin bi. Hangkan asal pasōng te'ed pangalegga iyehin.³⁰ Pegge' kata'uhante bi du Tuhan mamissā inin, pa'inne, “Males du ku, tumbasanku du siye.” Duk pa'inne pe, “Tuhanin hep mangahukum me' a'anen.”³¹ Asal makatalew-talew te'ed bang kite legga Tuhan ma'ellumin.

“Hangkan hep inumey kalumepate amban mulka' Tuhanin bang ga'i hinangte ine katimbulan mahadje inin?” (Hibrani 2:3)

Ellew inin sessa'an Tuhanin ka'am dangan-dangan si me' bissā inin supaya ga'i pasagadanbi lān pagtimbulin, tinggal inin takasuwa' hadja si kamatey Isa AlMasihin. **Sine-sine ga'i ngatu neyima' kurban pangurung**

we' di Tuhanin, subey ne kata'uhanne we' ga' niya' kurban pamuwas duse seddili. Ga' ne niya' talebbi para si siye, luwal hadja hukuman Tuhanin, bu ga'i ne iye ma'ase' si hukumannen! Isa AlMasi Kurban Mangga' Niya' Salla'-salla'ne pangurung Tuhanin, supaya **sine-sine kahagad si iye** ga'i pasape' amban Tuhan saguwa' tege umul salama-lama. La'i diyata' olom pa'in si Isa, *“Ubus ne!”* duk pegge' si Isa Lapal Tuhanin, hātinen di Tuhanin ne magpa'inin, pa'inne, *“Ubus ne!”*. Duk pag ubus katellu ellewnen pinakellum balik si Isa we' Tuhanin supaya pakitehanne si kēmon dunya we' kasulutan iye si kurban si Isa pamuwas dusehin.

Bagayku, kata'uhannu ke we' ubus ne bayedan si Isa pangalegga para dusenun? Kahagad ke kew we' ubus ne hininang kēmon we' si Isa supaya kew tatimbul? Atawa suleyannu pe nimbul dinun sabab di hinangannun?

Na, taman inin ne hadja. Hāp isab bakas pakale kew ellew inin. Karayaw iledjiki'an kew we' Tuhanin taman lesson balik sasangnu mikil-mikil sabab hāti me' bissā AlMasi malalemin pag pa'inne diyata' olom,

“Ubus ne!” (Yahiya 19:30)

Wassalam